

MANAŽERSKÉ SHRnutí VÝSLEDKŮ METODICKÉHO AUDITU STATISTIKY ČSÚ

Předmět auditu: Předběžný čtvrtletní odhad HDP

Auditovaný útvar: Odbor národních účtů

Časový průběh auditu: září 2014 – březen 2015

ČLENOVÉ AUDITORSKÉ SKUPINY:

doc. Ing. Jakub Fischer, Ph.D. (VŠE) – vedoucí skupiny

Ing. Eliška Březinová (VŠE)

Ing. František Cvengroš, CSc. (MF)

Ing. Stanislav Hanák (MPO)

prof. Ing. Richard Hindls, CSc., dr.h.c. (VŠE)

prof. Ing. Stanislava Hronová, CSc., dr.h.c. (VŠE)

Mgr. František Kopriva, Ph.D. (ČNB)

Ing. Juraj Lojka (ČSÚ, Odbor koordinace podnikových statistik a konjunkturálních průzkumů)

HLAVNÍ ZÁVĚRY:

Na základě provedeného metodického auditu auditorská skupina:

- 1) konstatuje, že předběžný čtvrtletní odhad HDP je sestavován uspokojivým způsobem, a to jak s ohledem na naplňování potřeb uživatelů vyjádřené velikostí odchylek mezi tímto odhadem (T+45) a odhadem tvorby a užití HDP (T+65), tak vzhledem ke změně termínu zveřejňování flash odhadu HDP (z T+45 na T+30) v horizontu cca 2-3 let, snižující možnosti efektivního zkvalitňování odhadu prováděného stávajícím způsobem,
- 2) oceňuje, že došlo k formalizaci postupů při předávání dat mezi jednotlivými útvary v rámci ČSÚ,
- 3) oceňuje pozitivní posuny při sestavování předběžného odhadu HDP, k nimž došlo od roku 2012.

HLAVNÍ DOPORUČENÍ:

Na základě provedeného metodického auditu auditorská skupina:

- 1) doporučuje pro zkvalitnění stávajícího odhadu zvážit při kvantifikaci výdajů domácností na konečnou spotřebu využití nejen údajů o maloobchodních tržbách dostupných z měsíční úlohy SP 1-12, ale i údajů o tržbách ze čtvrtletní úlohy P 3-04, které lze, díky dostupnosti aspoň části administrativních dat, obecně považovat za přesnější,
- 2) doporučuje opětovně vyvolat jednání s GŘ ohledně možnosti zkrácení lhůty pro předávání dat z daňových přiznání, neboť zde existuje nevyužitý potenciál dalšího zpřesnění předběžných odhadů HDP na straně zpřesnění odhadu daní z produktů,
- 3) doporučuje vyvolat jednání s GŘ a MF ČR ohledně poskytování nových detailních dat z informací, které dle nově schválených opatření budou od roku 2016 firmy a fyzické osoby povinně dokládat finančním úřadům, popř. MF ČR (kontrolní hlášení o tržbách),
- 4) upozorňuje, že při předpokládaném požadavku EUROSTATu na zkrácení předběžného odhadu z T+45 na T+30 bude muset být předběžný odhad sestavován odlišným způsobem včetně částečného přesunu od zjišťování k většímu využívání matematicko-statistických metod a případně i nepřímých ukazatelů ekonomického výkonu, které jsou k dispozici krátce po skončení hodnoceného období,
- 5) doporučuje zintenzivnit práci na tvorbě nových nástrojů dle bodu 7 tak, aby mohly být dostatečně verifikovány souběžně s rutinním sestavováním odhadů T+45 stávajícím způsobem,
- 6) doporučuje provést změny v personální oblasti tak, aby byla zajištěna dostatečná kapacita auditovaného útvaru s cílem posílit provádění nerutinních a výzkumných činností; tyto činnosti by měly být v souladu s bodem 8 zaměřeny také na zajištění duálního (paralelního) sestavování odhadů, které je nezbytné pro dostatečné testování,

- 7) doporučuje zveřejnit alespoň rámcově metodiku sestavování předběžného čtvrtletního odhadu HDP na webových stránkách ČSÚ, případně rozdíly mezi tímto odhadem a odhadem tvorby a užití HDP,
- 8) doporučuje projednávat průběžné výsledky nových postupů s externími odborníky, a tím i připravit uživatele na očekávanou změnu podle rozhodnutí vedení ČSÚ o případném/předpokládaném zavedení odhadů T+30.

REAKCE AUDITOVANÉHO ÚTVARU:

Doporučení auditní skupiny byla akceptována a zapracována do střednědobého plánu činnosti útvaru.